Lietas Nr. C29333317
Lietas arhīva Nr.C-1081-19/20
ECLI:LV:RLPT:2019:0214.C29333318.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2019.gada 14.februārī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa,
tiesnese I.Lūciņa-Linka
ar tiesas sēžu sekretāru V.Rožnovu
izskatīja civillietu PlusPlus Baltic Ou prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2018.gada 14.maijā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā PlusPlus Baltic Ou (turpmāk – prasītāja) cēlusi prasību pret /pers. A/ (turpmāk – atbildētājs) par parāda piedziņu, precizējumi iesniegti 2018.gada 13.jūlijā un 13.novembrī.

Prasībā norādīts, ka 2014.gada 16.oktobrī starp AS "mogo" un atbildētāju noslēgts Finanšu līzinga līgums Nr.LG16102014/0118, ar kuru atbildētājs apņēmās pieņemt līzingā -nomā transportlīdzekli ar tiesībām to izpirkt, samaksāt transportlīdzekļa pirkuma maksu 9000 EUR maksājumos, kādi noteikti līgumā ar procentu likmi 42,02% gadā.

Ņemot vērā no līguma izrietošo saistību kavējuma un nepilnīgu izpildi, atbildētājam 2015.gada 25.maijā nosūtīts paziņojums par vienpusēju atkāpšanos no līguma, lūdzot veikt kopējā parāda pilnīgu samaksu. Ņemot vērā, ka samaksa nav saņemta, transportlīdzeklis AUDI A8L, šasijas Nr./numurs/, pārņemts valdījumā un 2016.gada 5.janvārī pārdots par summu 6250 EUR.

2016.gada 20.oktobrī starp AS "mogo" un prasītāju noslēgts cesijas līgums Nr.01/20102016, par ko atbildētājs informēts 2016.gada 26.oktobrī, nosūtot paziņojumu par prasījuma tiesību nodošanu prasītājai un maksājumu veikšanas kārtību.

Atbildētājs maksājumus pilnīga parāda dzēšanai nav veicis, līdz ar to, pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1589., 1652., 1716.panta trešo daļu, 1717.,1720., 1756., 1934., 1943.pantu, lūgts piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai pamatsummu 3925,81 EUR, līgumsodu 81,04 EUR, likumiskos nokavējuma procentus 695,68 EUR, tiesas izdevumus un atzīt prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja 6% (sešus procentus) gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas par laika posmu līdz sprieduma izpildes (izsoles) dienai.

[2] Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus par celto prasību nav sniedzis.

[3] Tiesas sēdē prasītājas pārstāvis /pers. B/ uzturēja prasību uz prasības pieteikumā norādītajiem pamatiem.

Atbildētājs uz tiesas sēdi atkārtoti nav ieradies, par tiesas sēdi informēts Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteiktajā kārtībā, savlaicīgi, 2018.gada 14.decembrī nosūtot tiesas sēdes pavēsti uz deklarētās dzīvesvietas adresi. 2019.gada 15.janvārī elektroniskā pasta sūtījumā saņemta atbildētāja iesnieguma kopija, kurā lūgts atlikt lietas izskatīšanu sakarā ar to, ka atbildētājs neatrodas Rīgā. Tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 156.panta pirmās daļas noteikumiem, konstatējot, ka iesniegumam nav pievienoti pierādījumi par neierašanās iemesliem, nekonstatējot Civilprocesa likuma 209.pantā noteiktos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai, atzina par iespējamu lietu izskatīt bez atbildētāja klātbūtnes tiesas sēdē, atzīstot neierašanos uz tiesas sēdi par neattaisnojošu.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.panta otro daļu *tiesa spriedumu pamato uz apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā*, bet atbilstoši Civilprocesa likuma 8.panta pirmajai daļai *tiesa noskaidro lietas apstākļus, pārbaudot pierādījumus, kuri iegūti likumā noteiktajā kārtībā*.

[5] Civillikuma 1402.pantā noteikts, ka *saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma*.

No 2014.gada 16.oktobrī noslēgtā Finanšu līzinga līguma Nr.LG16102014/0118 (turpmāk – līgums) , kas noslēgts starp AS "mogo" un atbildētāju, izriet, ka notikusi vienošanās par transportlīdzekļa AUDI A8L, šasijas Nr./numurs/, 2005.gada izlaidums, iegādi, līzinga summa 8247,02 EUR, līzinga termiņš noteikts līdz 2020.gada 16.decembrim, kopējās izmaksas 24 313,68 EUR, maksājumu grafikā nosakot, ka maksājumi veicami katra mēneša 16.datumā 337,69 EUR apmērā. Atbildētājs līgumu parakstījis, apliecinot, ka piekritis līgumam un tā nosacījumiem (lietas 11.-19.lapa).

Lietas materiālos esošais 2014.gada 16.oktobra transportlīdzekļa nodošanas-pieņemšanas akts apliecina, ka prasītāja no savas puses saistības ir izpildījusi un nodevusi atbildētāja lietošanā iegādāto transportlīdzekli (lietas 20.lapa).

Civillikuma 1587.pants noteic, ka *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumu.*

[6] Tiesa secina, ka atbilstoši līguma Vispārējo noteikumu 7.1.punktam līzinga ņēmējs apņemas veikt transportlīdzekļa izpirkuma maksājumus un procentu maksājumus grafikā noteiktos termiņos, apmērā un valūtā, savukārt līguma 16.6.punktā noteikts, ka [..] no transportlīdzekļa pārdošanas iegūtie līdzekļi tiek novirzīti līzinga ņēmēja saistību izpildei un ar transportlīdzekļa pārņemšanu, trūkumu vai bojājumu novēršanu un pārdošanu saistīto izdevumu dzēšanai.

Secināms, ka neizpildot Līguma vispārējo noteikumu 14.3.punkta noteikumus, atbildētājs pielaidis no līguma izrietoši saistību kavējumu un nepilnīgu izpildi un pierādījumi par pretējo tiesā nav saņemti.

Atbilstoši Civillikuma 1589.panta noteikumiem, *vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta,* līdz ar to secināms, ka atbilstoši Līguma vispārējo noteikumu 14.4. punkta un 16.4.punkta noteikumiem, 2015.gada 25.maijā atbildētājam nosūtīts paziņojums par atkāpšanos no finanšu līzinga līguma sakarā ar atbildētāja no līguma izrietošo saistību neizpildi, pieļaujot transportlīdzekļa izpirkuma maksājumu un procentu samaksas maksājumu

termiņa nokavējumu ilgāk par desmit dienām. Atbildētājs lūgts nodot transportlīdzekli ar ražotāja komplektāciju nekavējoties pēc paziņojuma saņemšanas (lietas 21.-22.lapa).

[7] Civillikuma 1753.pants noteic, ka *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu*.

Civillikuma 1756.pantā noteikts, ka *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai likumu*, saskaņā ar Civillikuma 1757.pantu, *nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Ja tas nav darīts, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti.*

No finanšu līzinga līguma izriet, ka noteikta gada procentu likme 51,13 %, saskaņā ar līguma vispārējo noteikumu 8.1.punktu līzinga ņēmējs maksā procentus no neizmaksātās transportlīdzekļa vērtības par visu faktisko finansējuma izmantošanas laiku līdz līguma izbeigšanai.

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no atkāpšanās no līguma dienas, 2015.gada 25.maija, līdz 2018.gada 7.maijam 695,68 EUR apmērā (lietas 58.lapa).

[8] Saskaņā ar Civillikuma 1716.panta pirmo un trešo daļu *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā); līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra*.

Saskaņā ar Civillikuma 1720.pantu, *kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts; ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā*.

Atbilstoši līguma vispārējo noteikumu 15.3.punktam puses vienojušās par līgumsoda apmēru 0,5% no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu, taču ne vairāk par 10% no neizmaksātās transportlīdzekļa vērtības [..].

AS "mogo" aprēķinājusi līgumsodu par laika periodu no 2015.gada 16.aprīļa līdz 2015.gada 25.maijam 65,85 EUR un par laika periodu no 2015.gada 16.maija līdz 2015.gada 25.maijam 15,20 EUR, kopā 81,04 EUR (lietas 58.lapa).

Tiesa secina, ka atbildētājs ilgstošā laika periodā nav veicis maksājumus pilnā apmērā, līdz ar to atbildības piemērošana ir saprātīga un taisnīga reakcija pret pārkāpumu.

[9] No lietas materiāliem pievienotās 2016.gada 5.janvāra pavadzīmes Nr.1600003 izriet, ka atbilstoši līguma vispārējo noteikumu 16.6.punktam, AS "mogo" atsavinājusi transportlīdzekli Audi A8L, šasijas Nr./numurs/, trešajai personai par summu 6250 EUR (lietas 23.lapa).

2016.gada 5.janvārī, pamatojoties uz līguma 16.6.punkta noteikumiem, atbildētāja saistību dzēšanai novirzīta transportlīdzekļa pārdošanas maksa 6250 EUR, no kuriem 4246,30 tika novirzīti pamatparāda, 1285,48 EUR procentu, 399,04 EUR parāda piedziņas izdevumu, 310,68 EUR PVN un 8,50 EUR izmaksu par nosūtīto vēstuli dzēšanai, līdz ar to atlikusī pamatparāda summa ir 3925,81 EUR.

No parāda aprēķina izriet, ka atbildētājs veicis trīs maksājumus saskaņā ar līzinga līgumu – 2015.gada 29.janvārī 359,64 EUR, no kuriem 24,07 EUR tika novirzīti pamatparāda, 313,62 EUR procentu, 21,95 EUR līgumsoda dzēšanai; 2015.gada 19.februārī 337,69 EUR, no kuriem 24,96 EUR tika novirzīti pamatparāda, 312,73 EUR procentu dzēšanai; 2015.gada 19.martā 337,69 EUR, no kuriem 25,88 EUR tika novirzīti pamatparāda, 311,81 EUR procentu dzēšanai (lietas 35., 58.lapa).

[10] Civillikuma 1798.pants noteic, ka *par cesijas priekšmetu var būt visādi prasījumi, vienalga, vai tie izriet no līguma, vai no neatļautas darbības, starp tiem arī tādi, kuriem vēl nav iestājies termiņš, kā arī nosacīti un pat nākami un nedroši,* savukārt Civillikuma 1793.panta 3.punkts noteic, ka *prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likuma pienākuma pamata, vai labprātīgi,* Civillikuma 1805.pants noteic, ka *cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.*

2016.gada 20.oktobrī starp AS "mogo" un prasītāju noslēgts cesijas līgums Nr.01/20102016, saskaņā ar kuru AS "mogo" cedēja (nodeva) prasītājai un prasītāja pieņēma prasījumus, kas radušies AS "mogo" komercdarbības rezultātā šī līguma noteiktajos termiņos un kārtībā, tostarp prasījumu pret /pers. A/, līguma Nr.LG16102014/0118, pamatsumma 3925,81 EUR, līgumsods 81,04 EUR un ar transportlīdzekli saistītie izdevumi 387,69 EUR (lietas 24.-25.lapa).

2016.gada 22.novembrī atbildētājam nosūtīts AS "mogo" un PlusPlus Baltic OU pilnvarotās pārstāves Ārvalsts komersanta PlusPlus Baltic OU filiāles Latvijā paziņojums par prasījuma tiesību nodošanu OU "PlusPlus Baltic" un jauno maksājumu veikšanas kārtību (lietas 26.-29.lapa). Šādos apstākļos tiesa atzīst, ka prasītājai ir visas prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no atbildētāja un AS „mogo" saistībām. Atbildētājs nav apstrīdējis prasītājas prasījuma tiesības.

[11] Civillikuma 1838.pants noteic, *ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu *katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība*. Savukārt, saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, *pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse*.

Civilprocesā nostiprinātais sacīkstes princips nozīmē, ka [..] pusēm ir iespēja izvēlēties tos procesuālos paņēmienus un līdzekļus savu aizskarto tiesību aizsardzībai, kurus pašas uzskata par pareizākajiem (*Līcis A., Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. Mācību līdzeklis tiesību zinātņu studentiem. – Rīga: Tiesu nama aģentūra, 2003.- 59.-60.lpp*). Savukārt dispozitivitāte civilprocesā ir pušu brīva rīcība ar savām subjektīvajām tiesībām un to aizsardzības procesuālajiem līdzekļiem (*Līcis A. Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. Mācību līdzeklis tiesību zinātņu studentiem. – Rīga: Tiesu nama aģentūra, 2003.- 55 lpp.*), tādējādi puse pēc sava subjektīvā ieskata var ar to rīkoties – izmantot vai neizmantot.

Atbildētājs nav cēlis iebildumus pret piedzenamās summas aprēķinu, savus aprēķinus nav iesniedzis, tiesai nav pamata apšaubīt pamatparāda, likumisko procentu un līgumsoda apmēru, nav iesniedzis pierādījumus par to, ka saistības būtu izpildītas, nav izmantojis Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā noteikto pierādīšanas pienākumu, nav sniedzis rakstveida paskaidrojumus, nav cēlis iebildumus pret prasības pieteikumā norādītajiem prasību pamatojošiem apstākļiem un pamatiem, līdz ar to tiesa atzīst, ka prasība apmierināma pilnā apmērā.

[12] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, kas noteic, ka *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus*, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenama samaksātā valsts nodeva 422,70 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,20 EUR, kopā 425,90 EUR.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka, *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā cita starpā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.*

Tādējādi tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja sešus procentus no simta gadā no nesamaksātā pamatparāda.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1] panta pirmo daļu, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 193., 195., 204.[1]pantu, tiesa

nosprieda

Prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu PlusPlus Baltic OÜ, reģistrācijas numurs 12273105, pamatparādu 3925,81 EUR, līgumsodu 81,04 EUR, likumiskos nokavējuma procentus 695,68 EUR, tiesāšanās izdevumus 425,90 EUR, kopā piedzenot 5128,43 EUR (pieci tūkstoši viens simts divdesmit astoņi *euro*, 43 centi).

Piespriestās summas jāieskaita Ārvalsts komersanta PlusPlus Baltic OÜ filiāles Latvijā, reģistrācijas Nr.40103595574, norēķinu kontā AS "Swedbank" Nr.LV76HABA0551041569842.

Noteikt PlusPlus Baltic OÜ, reģistrācijas numurs 12273105, tiesības saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% (seši procenti) gadā no nesamaksātā pamatparāda (3925,81 EUR) par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese I.Lūciņa-Linka